

dende, forinden den er godkendt af Landsfogeden eller vedkommende Minister. I § 16 er det endvidere bestemt, at paa Møderne kan saavel det grønlandske som det danske Sprog benyttes, og Forhandlingerne skal offentliggøres i Uddrag saavel paa Grønlandsk som paa Dansk i den af Indenrigsministeren dertil bestemte grønlandske Tidende, hvori — ligeledes i begge Sprog — ogsaa skal optages Love, Anordninger og almindelige Bestemmelser fra Myndighederne vedrørende Grønland samt Meddelelser om Forhandlinger paa Rigsdagen om grønlandske Forhold, om Ekspeditioner, Undersøgelser og Forsøg paa det grønlandske Erhvervslivs Omraade m. v., alt i det Omfang, som Indenrigsministeren bestemmer.

Bestemmelsen om de to Sprogs Ligestilling er ny. Der er paa Grønland en levende Interesse for at lære Dansk. Desværre maa det siges, at Skoleundervisningen ikke har været, som den burde være; det var navnlig Tilfældet indtil 1912, da man havde en Tvedeling af Landets Styrelse, idet Skolen og Kirken paa en Maade var noget for sig selv. Det var naturligvis oprindelig Meningen, at denne Ordning skulde være til Gavn for Kirken og Skolen, men det viste sig at være til Skade, idet det verdslige Element var det stærkeste i Administrationen. Jeg kan eksempelvis anføre, at naar det var besluttet, at der skulde sendes nye Skolebygninger til Grønland — hvad enten der er Tale om Kirker, Skoler eller andre Huse, udføres de jo her nede af Træ og føres derefter af den grønlandske Handels Skibe til Grønland — skete det af og til, at den verdslige Styrelse erklærede: Skibsrummet er optaget, det maa vente med Skolen til næste Aar. Det var meget uheldigt, og det var noget, der gentog sig ved forskellige Lejligheder. Saa fik vi Loven af 1912, der indførte Enhed i Styrelsen, og efter den Tid er ogsaa Skolevæsenet i Grønland undergaaet væsentlige Forbedringer. Men det maa dog siges, at yderligere Forbedringer tiltrænges i overordentlig høj Grad; navnlig har det været smaat bevendt med Danskundervisningen, og den grønlandske Befolkning viser selv en levende Interesse for at komme frem og tilegne sig mere Kultur. Det er umiddelbart indlysende, at den eskimoiske Befolkning ikke kan komme i Forbindelse med europæisk Kultur paa anden Maade end ved at lære Dansk; paa Eskimoisk findes der saare lidt Litteratur, og naar den grønlandske Befolkning ikke kan læse Dansk, har den ingen Adgang til at komme i nærmere Forbindelse med, hvad der

kulturelt rører sig ude i den store Verden. Det forstaar Befolkningen fuldt ud. Derfor er dens Krav, at Ungdommen skal lære Dansk i Skolen, og den kræver ogsaa for Ungdommen Adgang til at komme her ned til Danmark for at faa yderligere Paavirkning. Det søges nu imødekommet ved de Bestemmelser, der er indført i Lovforslaget, § 16, sidste Stykke, om Forhandlingerne i Landsraadet er Udtryk for den Opfattelse, at man skal i videst muligt Omfang søge at give den grønlandske Befolkning Adgang til at stifte Bekendtskab med det danske Sprog.

I § 17 bestemmes det, at Landsraadets Medlemmer vælges i Kredse; samtlige de i Kredsen bosatte Kommuneraadsmedlemmer og Sysselraadsmedlemmer vælger i Forening et Medlem og en Suppleant for samme. Valget gælder for 6 Aar. Kredsenes Omfang og Valgstedet bestemmes ved kgl. Anordning.

§§ 18 og 19 kan jeg blot henvide til.

§ 20 indeholder Bestemmelser om Sundhedsvæsenet. Distriktslægerne i Grønland udnævnes af Kongen og ansættes efter Bestemmelse af Indenrigsministeren. For hver af Landsdelene Sydgrønland og Nordgrønland beskikker Indenrigsministeren en af de i Landsdelen bosatte Distriktslæger som Kredslæge, og Kredslægen er Konsulent i Lægesager for Landsfogeden og kan af denne under ekstraordinære Forhold beordres til at foretage Tjenesterejser til andre Lægedistrikter indenfor Landsdelen. De nærmere Regler saavel for Kredslægernes som Distriktslægernes Virksomhed fastsættes i øvrigt af Indenrigsministeren.

Lovforslagets § 21 indeholder Bestemmelser om Handelen. Vi har jo fortsat Monopolhandel paa Grønland, enhver Handelsvirksomhed udenfor den danske Stats Handel er forbudt udover den Handel, som Grønlænderne driver med deres egne Produkter indbyrdes; der er Landsdelene imellem, Kommunerne imellem fri Adgang for Grønlænderne til at handle med deres egne Produkter. Denne Handel har altid — i hvert Fald i en lang, lang Aarrække — været udøvet af Befolkningen, og det hænder ikke saa sjældent, at vi endogsaa gratis befordrer Produkter, som Grønlænderne i den ene Landsdel ønsker befordret til Grønlænderne i den anden Landsdel. Ifølge § 21 skal al Handelsvirksomhed paa Grønland have til Formaal at fremme den grønlandske Befolknings økonomiske Velkaar, og den er forbeholdt den danske Stat under Indenrigsministeriets Ledelse. Dog skal der, som nævnt, være Adgang til fri